

OBSAH.

	Strana
<i>Předmluva</i>	1—3
<i>Úvod</i> . Od individualismu renaissančního ke kázni a duchovní jednotě národní	7—8

ČÁST PRVNÍ.

PŘEDCHŮDCOVÉ KLASICISMU. — ROMANTICKÉ BAROKO. — DOBA OPRAV V JAZYCE A V LITERATUŘE. — ORGANISACE SPOLEČNOSTI A SLOVESNOSTI. — DUCH PRECIOSNÍ A BURLESKNÍ	5—86
--	------

I. PRŮKOPNÍCI KLASICISMU . . . . . 9—49

1. *Reforma Malherbova a jeho škola básnická* . . . . . 9—20

François de Malherbe, život, povaha, dílo	9—11
Lyrické dílo Malherbovo	12—13
Metoda básnické tvorby; poetika a prosodie; sloh a mluva básnická	13—16
Význam ve vývoji poesie	16
Malherbe a Pleiáda. — Oposice proti Malherbovi	17—18
Spisy prósou	18
Škola Malherbova: Maynard a Racan	18—19
Bibliografie	19—20

2. *Balzac a reforma prosy* . . . . . 21—26

Balzac, život a povaha	21—22
Přehled činnosti literární	22
Význam reformy prosy	22—24
Obsah a výchovný význam jeho díla	24
Bibliografie	25

3. *Hôtel Rambouillet a účast preciosní společnosti na klasické kultuře* . . . . . 26—34

O společenské kultuře po skončení občanských válek	26—27
Markýza de Rambouillet. — Modrý pokoj «krásné Artheniky»; výchovné poslání preciosní společnosti; vliv na mluvu a písemnictví; reforma jazyka; laicisování věd	28—30
Důsledky společenské; preciosní sloh a mluva; literární druhy vypěstěné v salonech	30—31
Světlé i stinné stránky preciosity: preciosita směšná a chorobná; preciosní žargon	31—32
Důsledky literární	33—34
Bibliografie	34

4. *Založení Akademie francouzské* . . . . . 35—40

Původ akademií a pokusy o akademie ve stol. XVI.	35
Krasoduchý kroužek K. Conrarta	35
Založení Akademie a její úkoly: slovník, normalisující mluvnice a rétorika	36—37
Akademický gramatik: Vaugelas	37—38
První úkoly estetické: mínění Akademie o Cidovi	38—39

	Strana
Vývoj Akademie v XVII. a XVIII. věku	39—40
Bibliografie	40
5. Descartes	
Život, povaha, dílo	41—43
Myšlenky Descartovy. Poměr k pravověrnému katolictví a ke skepticismu. Racionalistický optimism	43—46
Descartes a obnovitelé katolictví. Nebezpečí pro pravověrnost	46
Pojednání o vášních a voluntarism Corneillův. Vliv na současanky. Podíl racionalismu na literárním vývoji	46—47
Bibliografie	47—48
II. VKUS PRECIOSNÍ A BURLESKNÍ	
<i>Úvod:</i> Vlašská a španělská móda v literatuře francouzské	50—51
1. Preciosní lyrika	
Théophile. Lyrikové salonní, jejich italské a španělské vzory: Marini a Gongora	51—52
Představitel salonní lyriky: Voiture. Jeho dílo lyrické; jeho umění listovní a jeho místo ve vývoji prosy	52—55
Benserade a Saint-Amant	55—56
Burleskní satyra za frondy: Marigny a Scarron	56—57
Pozdní preciosní lyrik: Segrais	57
Bibliografie	57
2. Preciosní epika: Epos hrdinský	
Vzory a teorie eposu: epos křesťanský a národní	58—59
Pierre Lemoyne a jeho «St. Louis»	59—60
Georges de Scudéry	60
Desmarets de St. Sorlin	60
Chapelain a jeho epopěj o Panně Orleánské: la Pucelle	61—62
Neúspěšné pokusy o epopěj v XVII. věku	62
Scarronova epika burleskní	62—63
Bibliografie	63
3. Román preciosní a burleskní	
«Astrée» a původ pastýřského románu: románová bukolika vlašská i španělská	64—65
Honoré d'Urfé a jeho dílo	65—66
Obsah «Astrée»	66
Rozbor románu; jeho význam společensko-mravní; protagonisté «Astréy»; erotism platonický	66—67
Psychologie lásky v «Astrée», cit pro přírodu; dějepisné prameny; sloh d'Urfeův	68—69
Ostatní díla d'Urféova	69
Tendenční katolické romány	69
Obrození rytířské dobrodružnosti a exotism: Gomberville	69—70
Gombauldův «Endymion» a přechod k románu mravoličnému	70
Desmarets de Saint-Sorlin	70
La Calprenède a sloučení rytířského románu s historickým. Jeho úspěch za «Frondy». — «Cassandre», «Cleopâtre», «Faramond»	70—71
Slečna de Scudéry a román mravoličný	72—76

Povaha La Bruyèrova a jeho myšlenek: umírněný pessimismus. — Původnost La Bruyèrova: sloh. — Literární názory a kritika. — Realism La Bruyèrův v rozporu s jeho klasickým dogmatismem. — La Bruyère divák a kreslíř. — Obraz společnosti. — Obraz stavů. — Obraz dvora. — Měšťanský duch La Bruyèrův: opozičnictví, humanitní soucit. — Mravouka sociální. — Vliv na román XVIII. století	369—378
Bibliografie	378—379
3. Fénelon	
Fénelon, představitel doby přechodu. — Panský původ. — Romantické plány. — Fénelon představeným ústavu nově obrácených katolíček. — « <i>O výchově dívek.</i> » — Misionářství mezi protestanty. — Učedník Bossuetův. — Spis proti Malebranchovi. — Úspěch kazatelský: « <i>Sermon pour la fête d'Épiphanie.</i> » — Vychovatel vévody Burgundského. — Povaha princova. — Výchovné spisy Fénelonovy — Fénelon, arcibiskupem cambraiským. — Spor s Bossuetem o kvietism. — Citové, vnitřné křesťanství. — Spor před papežem: ultramontán proti galikánovi	380—383
Pinnost v Cambrai. — Politická oposice Fénelonova. — Snahy o obnovení feudální ústavnosti. — Beauvilliers, Chevreaux a Fénelon. — Spisy politické. — Nepřátelství k jansenistům. — Smrt daupinova	383
Čokus o reorganisaci činnosti Akademie: « <i>Lettre à l'Académie.</i> »	384
Povaha Fénelonova: básník a umělec. — «Duch chimerický.» — Fénelon legendární a skutečný	384—385
Dílo: Díla vychovatelská. — Názory o výchově žen. — Spisy k výchově vév. Burgundského: « <i>Bajky.</i> » — « <i>Dialogy mrtvých.</i> » — « <i>Dobrodružství Telemachova.</i> » — Huetova teorie «pravidelného románu» a « <i>Telemachos.</i> » — Tendence « <i>Telemachova.</i> » — Romaneskní živel v « <i>Telemachovi.</i> » — Nápodoba Odysseie, reminiscence z Iliady a Aeneidy. — Jiné vlivy antické. — « <i>Telemachos</i> » a «román filosofický.» — Politické a společenské utopie v « <i>Telemachovi</i> »: Salent a Boetika. — Napodobitelé « <i>Telemacha</i> » v XVIII. stol.	385—390
Spisy politické. — Politický program v « <i>Tables de Chaulnes</i> »	391—392
Spisy filosofické: převaha spekulace, nedostatečná informovanost o vědách přírodních	392—393
Spisy duchovně-meditativní	393
Spisy kritické a estetické. — Postavení Fénelonovo ve sporu «přivrženců antiky s modernisty». Slovník Akademie. — Rétorika. — Názory o poesii, o tragedii a komedii; kritika Molièra. — Názory o dějepiscectví	393—396
Sloh Fénelonův	397
Fénelonovy myšlenky o dívčí výchově a vychovatelské snahy paní de Maintenon. — Život paní de Maintenon. — Její realistická výchova v ústavě St. Cyr. — Paní de Maintenon a Molière. — Spisy vychovatelské a korespondence	397—403
Bibliografie	402—403

	Strana
5. <i>Memoiry</i>	404—410
Paní de Caylus. — Fléchier	404—405
Malíř společnosti na sklonku XVII. věku a za Regence, Saint Simon. — Rod, život, povaha. — Feudální oposičník. — Kritik absolutismu. — Předpojatý divák. — Naděje ve vévodu Burgundského. — Činnost za Regence. — Ústraní	404—406
Osudy « <i>Paměti</i> ». — Moralista a portrétista. — Malíř historických výjevů. — Umělec slohu	406—409
Dangeau a jeho « <i>Journal de la cour de Louis XIV.</i> »	409
Bibliografie	410

	Strana
«Grand Cyrus». Romány «klíčové». Psychologie lásky a «mapa něhy»: «Clélie», román analytický	73—76
Ráz románů preciosních	76
Reakce realistická: román komický a jeho španělský původ Charles Sorel a jeho komická historie «Franciona»	77
Jeho původ: picareskní novela španělská	77
Rozbor «Franciona»	78
Travestie «Astréy»; Sorelův «Bláznivý pastýř»	78—79
P. Scarron a jeho «Komický román»	79
Život Scarronův. Rozbor komického románu. Život kočovných herců. Komický román a Molièrovo putování. Umění Scarronovo	79—82
Jiní burleskní vypravěči. Cyrano de Bergerac a původ románu fantastického	82
Román realistický: Furetierův «Román měšťanský»	82—83
Protipreciosní tendence «Měšťanského románu»; obsah a rozbor. Vztah k «směšným precioskám» Molièrovým. Satyra na soudní šikanu. Obraz měšťanského ducha	83—85
Boj realismu s idealismem	85—86
Bibliografie	86

ČÁST DRUHÁ.

PRVNÍ SKUPINA KLASIKŮ: CORNEILLE, PASCAL, LA ROCHE-FOUCAULD, PANÍ DE SÉVIGNÉ A PANÍ DE LA FAYETTE	87—187
---	--------

I. DRAMATICKÁ POESIE NA POČÁTKU XVII. STOLETÍ A CORNEILLE	89—125
---	--------

1. Alexandre Hardy a vznik státěho divadla . . . . .

Vývoj od Garniera k Hardymu, od patetické tragedie k tragedii klasické. Vnější podmínky dram. umění	89—90
Skladatel společnosti Hôtelu burgundského Alex. Hardy. Ráz jeho tragikomedii a tragedií. Zásluhy o pravidelné drama.	90—91
Théophilova tragedie «Pyrame et Thisbé».	91—92
Racanovy skladby bukolické: «Bergeries».	92
Mairetova «Sylvie»	92
Oposice proti trojí jednotě: Fr. Ogier a Shakespeare	92—93
Jean Mairet a trojí jednotota: «Sofonisba», první «pravidelná» tragedie. — Kdo objevil pravidla o trojí jednotě? Aristoteles a Scaliger. Podíl vlašský a španělský na klasické zásadě. Výklad trojí jednoty. Oprávněnost patetického typu dramatu XVI. věku	93—95

2. Corneille . . . . .

Životopis.	96—100
a) Přehled dramatické tvorby Corneillovy	100—109
1. Období před «Cidem» a mravoličné komedie	100—101
2. Období vrcholné	100—106
«Cid», jeho význam. Pramen «Cida», Guillen de Castro. Intriky Richelieuovy. Soud Akademie a vliv na básníka	100—102
«Horatius», «Cinna», «Polyeuctos», «Pompeius»	102—104
Komedie: «Lhář» a «Pokračování Lháře». Druh veselohry «Lhář». Corneille a Molière. Regnard	105—106

*

3. Období sklonu: « <i>Rodogune</i> », « <i>Théodore</i> », « <i>Héraclius</i> » . Pomlka za « <i>Frondy</i> », « <i>Andromède</i> », « <i>Don Sanche</i> », « <i>Nicomède</i> », « <i>Pertharite</i> » .	106
4. Období úpadku: Úspěch « <i>Oedippův</i> », « <i>Sophonisbe</i> », « <i>Agésilas</i> », « <i>Attila</i> », « <i>Tite et Bérénice</i> », « <i>Psyché</i> », « <i>Pulchérie</i> », « <i>Suréna</i> »	106—109
b) Povaha dramatu Corneillova a jeho dosah	109—116
Vývojová souvislost. Zvniternění dramatu. Vztah k názorům o svobodě vůle. Corneille a Descartes. Etický dosah a význam výchovný: Škola velikosti duševní	109—110
Funkce vůle, vášně a lásky v dram. systému Corneillově	111—112
Tragedie politicko-dějinná. Římské látky. Námět nutně pravděpodobný. Corneillovo římanství	112
Dobový kolorit. Společenská determinovanost tvorby Corneillovy. Corneille básníkem ve slohu Louis XIII. a Frondy. Romantický barok Corneillův	112—114
Charakteristika tragedie Corneillovy. Jeho poetika. Poměr k trojí jednotě	114—116
c) Jazyk, stil a technika veršová	116—119
Jazyk, styl, technika veršová	116—118
Vliv Corneillova díla. Racine a Corneille. Návrat ke Corneillovi. Vliv mravní	118—119
d) Vrstevníci a soupeřové Corneillovi v poesii dramatické	119—125
Dramatická poesie mezi Corneillem a Racinem. Rotrou	119—120
Desmarets de Saint-Sorlin. — Tristan. — du Ryer. — La Calprenède. — Benserade	120—122
Teoretik dramaturgie: abbé d'Aubigné a « <i>Pratique du Théâtre</i> »	122
Představitel komiky mezi Corneillem a Molièrem: Paul Scarron a jeho « <i>Jodelet</i> ». Tragi-komedie Scarronova	122—124
Bibliografie	124—125
II. JANSENISMUS A PASCAL	126—154
<i>Úvod</i> : Tolerance na konci náboženských válek. — Reforma katolické církve a koncil tridentský. — Význam a ráz protireformace ve Francii. — Záporné i kladné výsledky. — Trojí proud katolické: 1. Skepticko-filosofický; 2. svěťácko-náboženský: František Saleský a jeho dílo; protiaugustinianský molinism; 3. proud asketický a jeho boj s náboženským individualismem a mravním libertinstvím. Zástupcové libertinství XVI. věku: Saint-Evremond; Gassendi a jeho epikurejství; le Vayer, zástupce mírného skepticizmu	126—130
Pomoc cartesianská. Tajné libertinství mravů a života. — Družina vév. de Vendôme a Ninon de Lenclos	130
Původ a počátkové jansenismu. — Jansenius a jeho « <i>Augustinus</i> ». — Učení «o milosti» a jeho mravní význam	131
Apoštol jansenismu ve Francii: St. Cyran a jeho žáci: Singlin, Lancelot a Arnauld d'Andilly	131—132

Rod Arnauldů a reforma kláštera Port-Royal des Champs. — První samotáři. — Boj jansenismu s jezuitským molinismem: St. Cyranova « <i>Somme contre Garasse</i> ». — Činnost Arnaulda Velikého. Spisy náboženské a pedagogické	131—134
Trojí pronásledování jansenistů a port-royalských. Činnost v mfu: polemika s protestanty. — Zrušení kláštera a úpadek jansenismu v XVIII. věku: bulla « <i>Unigenitus</i> ». — Filosofický a mravní dosah učení jansenistického. — Mravní škody způsobené pronásledováním	134—135
Zásluhy «Port-Royalu» o výchovu a školství. Přední pedagogové: Lancelot, Nicole a Arnauld. Učebnice port-royalské	135—136
2. Blaise Pascal	
Život Pascalův. — « <i>Rozprava o milostných vášních</i> ». — Světácké období života Pascalova. — Byl Pascal skeptikem? — Jeho obrácení.	137—138
Pascal v Port-Royalu a jeho « <i>Rozhovor s p. de Sacy</i> ». — Vznik « <i>Lettres provinciales</i> » a «Zázrak sv. Trnu». — Podnět k apologii křesťanské a vznik « <i>Myšlenek</i> »	138—140
<i>Lettres provinciales</i> : Satira na kasuistiku jezuitskou a její dosah. — Význam estetický	140—142
Úspěch «Provincialů» a jeho důsledky	142—144
« <i>Pensées</i> »: vznik; spory a původní plán; redakce a různá vydání « <i>Myšlenek</i> »	144—145
Novodobá badání o « <i>Myšlenkách</i> ». — Nemožnost rekonstrukce zamýšleného díla	145—147
Obsah a význam « <i>Myšlenek</i> »	147—148
Spor o pyrrhonism Pascalův	149—150
Pascal jako znalec duše lidské a moralista	150
Ocenění estetické. — Lyrism Pascalův. — Vliv mravní Bibliografie	150—152 152—154
III. KLASIKOVÉ VELKÉHO SVĚTA	
1. La Rochefoucauld	
Prostředí, z něhož vyrostly « <i>Maximy</i> »: preciosní společnost a Fronda	155 155
La Rochefoucauld, život, povaha a dílo. — Dobrodružné a galantní mládí. — Princ Marcillac a vévodkyně de Chevreuse. — Vévodkyně de Longueville. — Apologie proti Mazarinovi. — Kard. Retz. — Konec frondeurství a činnost literární	155—159
Charakteristika Frondy. — « <i>Memoiry</i> ». — La Rochefoucauldův hospodářský rádce: lokaj-finančník Gourville	160—161
Společnost v Paříži: salon paní de Sablé. — Přátelství s paní de la Fayette. — Pesimism a obroda srdce	161—163
Myšlenkový okruh « <i>Maxim</i> ». — Kritický a analytický duch la Rochefoucauldův	163—166
« <i>Rozmanité úvahy</i> » (<i>Réflexions diverses</i>)	166
Sloh. — Vliv la Rochefoucauldův na XVIII. stol. a na cizinu. — Působení ve stol. XIX.	166—167

	2. Paměti:	169—171
Tallemant de Réaux. — De Bussy Rabutin. — Paní de Motteville		169
Kard. de Retz		169—171
	3. Umění listovní. Paní de Sévigné . . .	172—178
Vývoj umění listovního		172
Paní de Sévigné. Život. — Paní de Grignan		172—173
Listy paní de Sévigné. — Povaha a umění		173—176
Jiní zástupcové list. umění v 2. pol. XVII. věku: De Bussy-Rabutin. — St. Evremond. — Paní de Maintenon		176—178
	4. Paní de la Fayette a román dušezpytný . .	179—187
Život paní de la Fayette. — Segrais		179—181
« <i>Princesse de Montpensier</i> » — «Zayde» a rozčarování lásky pravdou		181—182
« <i>La Princesse de Clève</i> », román milostné vášně. Vztah k Polyuctovi. — Vztah k Racinovi a mravouce jansenistické		182—184
« <i>La Comtesse de Tende</i> » — « <i>Mémoires de la Cour de France</i> » « <i>Vic d'Henriette d'Arégletterre</i> »		185
Bibliografie		185—187

ČÁST TŘETÍ.

VĚK LUDVÍKA VELIKÉHO.

KLASIČTÍ REALISTÉ. — KLASIKOVÉ NÁBOŽENSTÍ. — SKLON DUCHA A UMĚNÍ KLASICKÉHO NA KONCI STOLETÍ. — SPOR «MODERNISTŮ» SE STOUPENCI KLASICKÉHO IDEÁLU	191—410
--	---------

Úvod: Vznik klasického realismu: družina Boileauova. — Ludvík XIV. a otázka jeho zásluh o vzdělanost jeho doby. — Evropský a světový význam francouzské vzdělanosti za věku Ludvíka XIV. — Znárodnění slovesného umění a jeho všeobecný ráz	191—196
---	---------

I. KLASIČTÍ REALISTÉ . . . . . 197—315

1. Boileau . . . . . 197—210

Život Boileauův a jeho dílo. Období první: « <i>Satiry</i> » a « <i>Dialog románových hrdin</i> ». — Převrat v poesii. — Přirozený verš	197—200
Období druhé: « <i>Epîtres</i> » a jejich ráz mravoučný. — « <i>L'Art poétique</i> » — « <i>Lutrin</i> », epos směšnohrdinské	200—202
Období třetí: Spor ctitelů antiky s «modernisty»	202—203
« <i>Epigramy</i> » a « <i>Různé básně</i> ». — Korespondence	203—204
Boileau jako básník a umělec	204—205
Boileau jako kritik a estetik: Základ pravidel: napodobení přírody, omezené rozumem a vkusem antickým. — Hlubší smysl formalismu Boileauova. — Jeho vliv na skupinu klasických realistů. — Kult antiky, dogmatismus a pověrečnost.	

— Nedostatky « <i>Art poétique</i> ». — Zázračno křesťanské a pohanské. — Pohrdání středověkem a neznalost středověké a renaissanceční poesie	205—210
Bibliografie	210
2. Molière	211—254
Význam Molièrův v poesii francouzské a světové	211
Život a přehled díla	211—239
Mládí. — Léta učení a putování. — Škola frašky a ráz jeho pokusů	211—214
Stav komického básnictví dramatického k r. 1650: Komická dramatika v divadle. — Lidová fraškaři. — Obnovitelé veselohry samostatné: Rotrou, Mairet a Corneille. — Napodobitelé komedie španělské: Scudéry a Scarron. — Cyrano de Bergerac. — Thomas Corneille. — Quinault. — Desmarests de Saint-Sorlin a « <i>les Visionnaires</i> »	214—215
« <i>Směšné preciosky</i> ». — « <i>Sganarelle ou le Cocu imaginaire</i> ». — « <i>Škola manželů</i> » (« <i>École des maris</i> »). — « <i>Les Fâcheux</i> » (« <i>Dotěrové</i> »)	215—216
Tragické manželství Molièrovo: Armande Béjart	216—219
« <i>Škola žen</i> » (« <i>Ecole des Femmes</i> »). — « <i>Kritika Školy žen</i> ». — « <i>Impromptu de Versailles</i> ». — « <i>Le Mariage forcé</i> » (« <i>Nucená svatba</i> »)	219—221
Éra milostnic. — « <i>La Princesse d'Élide</i> »	221
« <i>Tartuffe</i> » a boj se zbožnou kabalou. — Naturalism Molièrův proti křesťanství. — Král a Molière. — Tragičnost Tartuffova « <i>Don Juan</i> ». — Vliv « <i>Dona Juana</i> » ve světové literatuře	221—224
« <i>L'amour médecin</i> ». — Satira na lékaře pedanty. — Lékařská fakulta proti Molièrovi	225
« <i>Misanthrope</i> ». — Zda jest správně, pojímání jej tragicky?	225—228
« <i>Médecin malgré lui</i> » (« <i>Lékařem proti své vůli</i> »)	228
Hry slavnostní: « <i>Mélicerte</i> ». — « <i>Pastorale comique</i> ». — « <i>Le Sicilien ou l'amour-peintre</i> ». — « <i>Amphitryon</i> ». — « <i>Georges Dandin</i> »	228—230
« <i>Lakomec</i> » (« <i>l'Avare</i> »). — Tragičnost postavy	230—232
« <i>Monsieur de Pourceaugnac</i> ». — « <i>Les amants magnifiques</i> ». — « <i>Le Bourgeois gentilhomme</i> ». — « <i>Psyché</i> ». — Počátkové opery	232—234
« <i>Šibalství Scapinova</i> » (« <i>Fourberies de Scapin</i> »). « <i>La Comtesse d'Escarbagnasse</i> »	234—235
« <i>Učené ženy</i> » (« <i>les Femmes sarantes</i> »)	235—237
« <i>Le Malade imaginaire</i> » (« <i>Nemocný po svém domnění</i> »). — Molièrova smrt a pohřeb	237—239
Molièrovo umění	239—243
Samostatnost Molièrova. — Rozmanitost v kresbě povah. — Zdroj komiky v povaze. — Prostota zápletek. — Nedostatečné zakončení. — Společenská kritika a satira. — Společenské třídy v díle Molièrově. — Časovost a všeobecná platnost	239—243
Molièrův světový názor a mravouka	243—247
Naturalism Molièrův: boj proti nepřírozenosti v křesťanství; v preciositě; v povýšenectví měšťanském; v pedantismu. — Nábožnost « <i>přírozená</i> » a laická. — Uvolnění autority rodičů. — Přírozená mravouka. — Názor na ženu a vzdělání žen.	247—249
Jazyk, prosodie a sloh	247—249

Nástupci Molièrovi: veselohra v době přechodní	249—252
Úpadek komiky. — Montfleury. — Le Breton. — Dramatická kronika pařížská a dramatisované bajky; Ed. Boursault a Thomas Corneille. — Vliv Molièrův na XVIII. století a v Evropě	252
Bibliografie	252—254
3. Racine	
Naturalistická revoluce v tragedii. — Život a přehled díla	255—281
Výchova v Port-Royal. — Vzpoua a první úspěchy. — Vstup do kruhu Boileauova	255—258
Tragedie mezi Corneillem a Racinem	258—260
Thomas Corneille a tragedie romaneskní. — Philippe Quinault a tragedie něžně galantní. — Quinault a opera. — Založení Akademie hudby. — Balet a Isaak Benserade. — První tragedie Racinovy: « <i>Thébaïde</i> » a « <i>Alexandre</i> ». — Láska hybnou silou v tragedii. — Rozchod z Port-Royal a s Molièrem. — « <i>Lettre à un visionaire</i> .» — « <i>St. du Parc</i> »	261—262
« <i>Andromache</i> ». — « <i>Les Plaideurs</i> »	262—264
« <i>Britannicus</i> »	264—266
« <i>Berenice</i> .» — « <i>Bajaset</i> .» — « <i>Mithridate</i> »	266—269
« <i>Iphigénie en Aulide</i> .» — « <i>Phèdre</i> »	269—273
« <i>Boj o Fédru</i> »: protivníci Racinovi. — Racinův odchod z divadla a pokání. — Ženitba a život rodinný. — Racine dvořan a historiograf	273—275
Racine jansenista. — Racine v nemilosti	275
Biblická dramata pro ústav St. Cyr: « <i>Esther</i> » a « <i>Athalie</i> »	275—280
Básně duchovní. — Povaha Racinova	280—281
Racinovo umění, jazyk a sloh	281—288
Racinův realismus a pokolení Corneillovo. — Dramatická stavba u Corneilla a Racina. — Psychologie v Racinově dramatu	281—285
Hodnota Corneillova a Racinova. — Úspěch a vliv	285—288
Nástupcové Racinovi: Úpadek klasické tragedie koncem století. — Pradon. — Campistron. — Danchet. — La Grange. — Longepiere. — Závěr o tragedii klasické	288—290
Bibliografie	290—292
4. Lafontaine	
Tvůrce bajky. — Životopis. — První díla. — Vévodkyně de Bouillon a Fouquet. — Vstup do společnosti. — Styk s Molièrem	293—294
Přehled díla: Bajky a povídky. — Libertinské salony. — Pani de la Sablière	294—296
Tvorba salonní a klasická	296
« <i>Obrácení</i> » Lafontainovo	296
Povaha, vzdělání, básnická šíře	297—298
Díla prosou a veršem; díla dramatická	298
« <i>Contes</i> »	299
« <i>Fables</i> .» — Vývoj bajky v době renaissanční	299—302
Původnost tvorby Lafontainovy. — Ráz jeho bajky: Satira na život lidský a na třídy společenské; přirozenost; morálka utilitářská	302—304
« <i>Bajky</i> » epopejí. — Lyrism. — Volný verš	304—306

Napodobitelè Lafontaine ve stol. XVII.: Paní de Villedieu.	
— Furetière. — Desmay. — Fénelon. — Charles Perrault a «Contes de ma mère l'Oie.» — Benserade.	
— Bajka dramatisovaná: Boursault. — Eustache le Noble: «Contes et fables»	306—309
Lehká a galantní poesie: Chapelle — Bachaumont — Segrais. — Chaulieu. — La Fare. — Libertinská melancholie	309—310
Bibliografie	310—311

II. KLASIKOVÉ NÁBOŽENŠTÍ . . . . . 312—403

Úvod. Podmínky řečnického umění. — Nemožnost řečnictví politického. — Řečnictví soudní: Antoine Arnauld. — Olivier Patru. — Antoine Lemaistre	312—313
Řečnictví duchovní: příznivé podmínky vývojové. První kazatelé: du Perron. — František Saleský. — Vincent de Paul. — P. Bourgoing. — P. le Jeune. — Jean de Lingendes. — Godeau. — Retz. — Cospéan	313—315

1. Bossuet . . . . . 316—347

Rod a příprava. — Doba přípravná v Metách: misijnářská činnost mezi protestanty a židy. — První úspěchy kazatelské	316—317
Období kazatelské v Paříži. — Kázání přede dvorem. — První řeči pohřební. — Velké řeči pohřební: na Annu Rakouskou a na Jindřišku Francouzskou. — Jak byl ceněn současníky	317—318
Bossuet vychovatelem dauphinovým. Historické vědomosti. — Výchovný plán. — Díla vzešlá z výchovné činnosti. — Bossuet almužníkem — rádcem v záh. církevních — biskupem meauxským	318—319
Období apologetické. — 1. Bossuetova účast na odvolání ediktu Nanteského. — Polemika s protestanty. — Polemika dogmatická: porady s Claudem. — Polemika historická: « <i>l'Histoire des variations</i> » («Dějiny růzností v učení protestantů»). — Historický kvietismu; tendenčnost díla. — Přední protivník Bossuetův: Jurieu, předchůdce Rousseauův a liberálního protestantismu. — Jeho nauka o svrchovanosti lidu. — Obrana Bossuetova. — Domluvy protestantům	319—325
2. Boj o vnitřní jednotu katolické církve. — Bossuet a otázka galikánská. — Boj proti kriticismu: Bossuet proti Fénelonovi. — Fénelon a paní de Guyon	325—328
3. Boj proti kriticismu: Bossuet a Richard Simon. — Boj proti cartesiansství a Malebranchovi	328—330
Synthesa obranných snah a zápasu o jednotu: « <i>Rozprava o dějinách světových.</i> » — Lyrický oddech: « <i>Méditations sur l'Évangile</i> » a « <i>Élévations sur les Mystères</i> »	330—331
Pohřební řeč na Marii Teresii, — na Annu Gonzagovu, — le Telliera — prince Condé a řeč na vstup paní de la Vallière do řehole	331
Tragika Bossuetova	331—332

Kazatelské dílo Bossuetovo: Vývoj jeho umění kazatelského	332—334
Ráz jeho kázání. — Patos logické. — Lyrism. — Realism. — Bohatství a tvárnost mluvy Bossuetovy. — Organická stavba	334—337
Řeči pohřební	337—338
Historická díla. — « <i>Discours sur l'histoire universelle</i> » («Rozprava o dějinách světových»). — Vztah Montesquieua a Voltaira k Bossuetovi	339—343
« <i>Histoire des variations des Eglises protestantes</i> ». — Criticism. — Filosofická původnost pojetí «Dějin různosti»: systém prozřetelnostní. — Theokratická politika (« <i>Politique tirée des</i> Příprobes paroles de l' Ecriture sainte»)	343—346
ičiny nepopulárnosti Bossuetovy v XVIII. věku. — Kritikové Bossuetovi v XVIII. a XIX. věku. — Brunetière a Bossuet	346—347
2. Současníci a soupeřové Bossuetovi . . .	
Bourdaloue — jeho didaktičnost — časovost — kritika společenská — kreslíř podobizen	348—350
Esprit Fléchier — jeho sláva kazatelská — rétoričnost	350—351
Jules Mascarón — řečnické baroko, emfase, překypující obraznost	351—352
Fénelon.	
3. Massillon a kazatelské umění v XVIII. století.	
Úpadek kazatelského umění. — Jean B. Massillon. — Formalism. — Posvěštění mravouky. — Převaha mravoličby a psychologie. — Dílo. — Kazatelé XVIII. věku	353—356
4. Kazatelé protestantští.	
Dogmaticko-didaktický ráz protestantského kázání. — Morus. — Jean Claude. — Jacques Saurin	357
Bibliografie	357—360
III. ZNÁMKY ROZKLADU KLASICKÉHO UMĚNÍ.	
1. Spor přívrženců antiky s «modernisty» . .	
Reakce proti realismu klasickému: mondainní preciosita a cartesianství. — Bratři Perraultové. — Boj v Akademii. — Charles Perrault: « <i>Věk Ludvíka Velikého</i> .» — Fontenelle: « <i>Digressions sur les anciens et les modernes</i> .» — Perrault a « <i>Parallèles des anciens et des modernes</i> .» — Idea nepřetržitého pokroku. — Počátky všeobecné estetiky. — Ýze rozhodčími v otázkách vkusu. — Dojem měřítkem hodnoty estetické. — Obhájcové antiky: Boileau (« <i>Úvahy o Longinovi</i> »), Lafontaine (« <i>List Huetovi</i> .»). — Smír: Boileauův « <i>List Perraultovi</i> »	361—365
Význam sporu: Průlom do klasického dogmatu a vítězství protiuměleckého, racionalistického cartesianismu	365
2. Jean de la Bruyère	
Život La Bruyèrův. — Theofrastovy «Karaktery» a «Karaktery a mravy tohoto věku.» — Vztah k Montaignovi, Pascalovi a la Rochefoucauldovi. — Úspěch «Karakterů»	365—368
La Bruyère a Bossuet: Dialogy o kvietismu	368—369